

<p>disputants-חולקים- central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- insertion of an earlier segment-מובאה של פסיקה קודמת- story-מעשה-O</p>	<p>statement-מימרא- challenge-קושיא- question-שאלה- answer-תירוץ- proof-ראיה-</p>
--	---

סוכה-הישן תחת המטה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מימרא	מאן דאמר											
ארבע עשרה סעודות חייב אדם לאכול בסוכה, אחת ביום ואחת בלילה.	רבי אליעזר:										◆	■
אין לדבר קצבה, חוץ מלילי יום טוב ראשון של חג בלבד.	חכמים:										◆	■
מי שלא אכל לילי יום טוב הראשון - ישלים לילי יום טוב האחרון של חג.	ועוד אמר רבי אליעזר:										◆	■
אין לדבר תשלומין, ועל זה נאמר (קהלת א) מעות לא יוכל לתקן וחסרון לא יוכל להמנות.	חכמים:										◆	■
מאי טעמא דרבי אליעזר?											^	
תשבו כעין תדורו, מה דירה - אחת ביום ואחת בלילה, אף סוכה - אחת ביום ואחת בלילה.	[רבי אליעזר]										!	◇
ורבנן											ז	
כדירה, מה דירה - אי בעי אכיל אי בעי לא אכיל, אף סוכה נמי - אי בעי אכיל אי בעי לא אכיל.	[רבנן]										!	◇
אי הכי, אפילו לילי יום טוב ראשון נמי											ז	◇
נאמר כאן חמשה עשר ונאמר חמשה עשר בחג המצות, מה להלן - לילה הראשון חובה, מכאן ואילך רשות, אף כאן - לילה הראשון חובה, מכאן ואילך רשות	רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוודק:										!	◇
והתם מנלן?											ז	
אמר קרא (שמות יב) בערב תאכלו מצות - הכתוב קבעו חובה.											!	
ועוד אמר רבי אליעזר.												■
ארבע עשרה סעודות חייב אדם לאכול בסוכה, אחת ביום ואחת בלילה.	והא אמר רבי אליעזר:										■	◇
חזר בו רבי אליעזר.	בירא אמר רב אמי:										!	◇
משלים במאי?											^	◇
אילמא בריפתא											!	
סעודה דיומיה קא אכיל											ז	
אלא, מאי ישלים - ישלים במיני תרגימא.											!	◇
אם השלים במיני תרגימא - יצא.	תניא נמי הכי:										■	■
כגון אני, שאיני רגיל לאכול אלא סעודה אחת ביום, מהו שאוכל סעודה אחת ואפטר?	שאל אפטרופוס של אנריפס המלך את רבי אליעזר:										^	◇
בכל יום ויום אתה ממשיך כמה פרפראות לכבוד עצמך, ועכשיו אי אתה ממשיך פרפרת אחת לכבוד קונך?	אמר לו: [רבי אליעזר]										!	◇
כגון אני שיש לי שתי נשים אחת בטבריא ואחת בציפורי, ויש לי שתי סוכות אחת בטבריא ואחת בציפורי, מהו שאצא מסוכה לסוכה ואפטר?	ועוד שאלו:										^	◇
לא, שאני אומר: כל היוצא מסוכה לסוכה בטל מצותה של ראשונה.	אמר לו: [רבי אליעזר]										!	◇
אין יוצאין מסוכה לסוכה, ואין עושין סוכה בחולו של מועד.	תניא, רבי אליעזר:										◆	■
יוצאין מסוכה לסוכה ועושין סוכה בחולו של מועד.	חכמים:										◆	■
שאם נפלה - שחוזר ובונה בחולו של מועד.	ושוין: [ר"א וחכמים]										■	◇
מאי טעמא דרבי אליעזר?											^	
אמר קרא (דברים טז) חג הסכת תעשה לך שבעת ימים - עשה סוכה הראויה לשבעה.	[רבי אליעזר]										!	◇
ורבנן											ז	
הכי קאמר רחמנא: עשה סוכה בחג	[רבנן]										!	◇
שאם נפלה שחוזר ובונה אותה בחולו של מועד.	ושוין: [ר"א וחכמים]										■	◇

<p>disputants-חולקים- central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- insertion of an earlier segment-מובאה של פסיקה קודמת- story-מעשה-O</p>	<p>statement-מימרא- challenge-קושיא- question-שאלה- answer-תירוץ- proof-ראייה-</p>
--	--

מקרא-key:	סוכה-הישן תחת המטה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
	פשיטא												ז
	מהו דתימא: האי - אחריתי היא, ואינה לשבעה, קמשמע לן.												!
	כשם שאין אדם יוצא ידי חובתו ביום טוב הראשון של חג בלולבו של חבירו, דכתיב (ויקרא כג) ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר כפת תמרים - משלכם, כך אין אדם יוצא ידי חובתו בסוכתו של חבירו, דכתיב חג הסוכות תעשה לך שבעת ימים - משלך.	תניא, רבי אליעזר											◆
	אף על פי שאמרו אין אדם יוצא ידי חובתו ביום טוב הראשון בלולבו של חבירו, אבל יוצא ידי חובתו בסוכתו של חבירו, דכתיב (ויקרא כג) כל האזרח בישראל ישבו בסכת - מלמד שכל ישראל ראויים לישב בסוכה אחת.	הכמים:											◆
	ורבנן, האי לך מאי דרשי ביה?												ז
	מיבעי ליה למעוטי גזולה, אבל שאולה - כתיב כל האזרח.	[רבנן]											!
	ורבי אליעזר, האי כל האזרח מאי עביד ליה?												ז
	מיבעי ליה לגר שנתגיייר בינתים, וקטן שנתגדל בינתים.	[רבי אליעזר]											!
	ורבנן												ז
	כיון שאמרו עושין סוכה בחולו של מועד - לא אצטריך קרא.	[רבנן]											!
	מעשה ברבי אלעאי שהלך להקביל פני רבי אליעזר רבו בלוד ברגל	תנו רבנן:											○
	אלעאי, אינך משובתי הרגל.	אמר לו: [רבי אליעזר]											ז
	משבח אני את העצלנין שאין יוצאין מבתיהן ברגל, דכתיב (דברים יד) ושמחת אתה וביתך.	שהיה רבי אליעזר אומר:											■
	איני?												ז
	מניין שחייב אדם להקביל פני רבו ברגל - שנאמר (מלכים ב ד) מדוע את הלכת אליו היום לא חדש ולא שבת - מכלל דבחדש ושבת מיחייב איניש לאקבולי אפי רביה	והאמר רבי יצחק:											■
	לא קשיא, הא - דאזיל ואתי ביומיה, הא - דאזיל ולא אתי ביומיה.												!
	מעשה ברבי אליעזר ששבת בגליל העליון בסוכתו של יוחנן ברבי אלעאי בקיסרי ואמרי לה בקיסרין, והגיע חמה לסוכה.	תנו רבנן:											○
	מהו שאפרוש עליה סדין?	אמר לו: יוחנן ברבי אלעאי											^
	אין לך כל שבת ושבת מישראל שלא העמיד ממנו שופט.	אמר לו: [רבי אליעזר]											!
	הגיע חמה לחצי הסוכה												○
	מהו שאפרוש עליה סדין?	אמר לו: יוחנן ברבי אלעאי											^
	אין לך כל שבת ושבת מישראל שלא יצאו ממנו נביאים, שבת יהודה ובנימין העמידו מלכים על פי נביאים.	אמר לו: [רבי אליעזר]											!
	הגיע חמה למרגלותיו של רבי אליעזר, נטל יוחנן סדין ופירש עליה. הפשיל רבי אליעזר טליתו לאחוריו ויצא. לא מפני שהפליגו בדברים, אלא מפני שלא אמר דבר שלא שמע מפי רבו לעולם.												○
	היכי עביד הכי?												ז
	ואין - יוצאין מסוכה לסוכה	האמר רבי אליעזר:											■
	רגל אחר הואי												!
	משבח אני את העצלנין שאין יוצאין מבתיהן ברגל	והאמר רבי אליעזר:											■
	שבת הואי												!
	ותיפשוט ליה מדידיה												ז
	פקק החלון, רבי אליעזר אומר: בזמן שקשור ותלוי - פוקקין בו, ואם לאו - אין פוקקין בו.	דתנן: [רבי אליעזר]											◆

<p>disputants-חולקים- ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- < מובאה של פסיקה קודמת- story-מעשה- O</p>	<p>statement-מימרא- ? קושיא- question-שאלה- ^ answer-תירוץ- proof-ראיה-</p>
<p>מקרא- key:</p>	

סוכה-הישן תחת המטה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מימרא	בין כך ובין כך פוקקין	חכמים:										
התם הוא דמבטל, אבל הכא דלא מבטל - לא.												
מעשה ברבי אליעזר ששבת בגליל העליון, ושאלוהו שלשים הלכות בהלכות סוכה, שתיים עשרה אמר להם שמעתי, שמונה עשר אמר להם, לא שמעתי.	תנו רבנן:											
חילוף הדברים, שמונה עשר אמר להם שמעתי, שתיים עשרה אמר להם לא שמעתי.	רבי יוסי בר' יהודה:											
כל דבריך אינן אלא מפי השמועה?	אמרו לו:											
הזקקתוני לומר דבר שלא שמעתי מפי רבותי. מימי לא קדמני אדם בבית המדרש. ולא ישנתי בבית המדרש לא שינת קבע ולא שינת עראי, ולא הנחתי אדם בבית המדרש ויצאתי, ולא שחתי שיחת חולין, ולא אמרתי דבר שלא שמעתי מפי רבי מעולם.	אמר להם: [רבי אליעזר]											
מימיו לא שח שיחת חולין, ולא הלך ארבע אמות בלא תורה ובלא תפילין, ולא קדמו אדם בבית המדרש ולא ישן בבית המדרש לא שינת קבע ולא שינת עראי, ולא הרהר במבואות המטונפות, ולא הניח אדם בבית המדרש ויצא, ולא מצאו אדם יושב ודומם אלא יושב ושונה, ולא פתח אדם דלת לתלמידיו אלא הוא בעצמו, ולא אמר דבר שלא שמע מפי רבו מעולם, ולא אמר הגיע עת לעמוד מבית המדרש חוץ מערבי פסחים וערבי יום הכפורים. וכן היה רבי אליעזר תלמידו נוהג אחריו.	אמרו עליו על רבן יוחנן בן זכאי:											
שמונים תלמידים היו לו להלל הזקן, שלשים מהם ראויים שתשרה עליהם שכניה כמשה רבינו, ושלשים מהן ראויים שתעמוד להם חמה כיהושע בן נון, עשרים בינונים. גדול שבכולן - יונתן בן עוזיאל, קטן שבכולן - רבן יוחנן בן זכאי.	תנו רבנן:											
שלא הניח מקרא ומשנה, תלמוד, הלכות ואגדות, דקדוקי תורה ודקדוקי ספרים, קלים וחמורים וגזרות שוות, תקופות וגימטריאות, שיחת מלאכי השרת ושיחת שדים ושיחת דקלים, משלות כובסין, משלות שועלים, דבר גדול ודבר קטן. דבר גדול - מעשה מרכבה, דבר קטן - היות דאביי ורבא. לקיים מה שנאמר (משלי ח) להנחיל אהבי יש ואוצרותיהם אמלא.	אמרו עליו על רבן יוחנן בן זכאי:											
וכי מאחר שקטן שבכולן כך, גדול שבכולן - על אחת כמה וכמה.												
בשעה שיושב ועוסק בתורה - כל עוף שפורח עליו מיד נשרף.	אמרו עליו על יונתן בן עוזיאל:											
מי שהיה ראשו ורובו בסוכה ושולחנו בתוך הבית, בית שמאי פוסלין מכשירין.	[בית שמאי]											
לא כך היה מעשה, שהלכו זקני בית שמאי וזקני בית הלל לבקר את רבי יוחנן בן חזרונית, ומצאוהו שהיה יושב ראשו ורובו בסוכה ושולחנו בתוך הבית, ולא אמרו לו דבר?	אמרו להם בית הלל לבית שמאי:											
משם ראייה? אף הם אמרו לו: אם כן היית נוהג - לא קיימת מצות סוכה מימך.	אמרו להם בית שמאי:											
נשים ועבדים וקטנים פטורין מן הסוכה.												
קטן שאינו צריך לאמו - חייב בסוכה.												
מעשה וילדה כלתו של שמאי הזקן, ופיחת את המעזיבה וסיכך על גבי המטה בשביל קטן.												
מנא הני מילי?												
אזרח - זה אזרח (ויקרא כג) האזרח - להוציא את הנשים. כל - לרבות את הקטנים.	דתנו רבנן:											
האזרח - להוציא את הנשים.	אמר מר:											
למימרא דאזרח בין נשים בין גברי משמע?												
האזרח לרבות את הנשים האזרחיות שחייבות בעיני	והתניא:											
אלמא אזרח גברי משמע												
הלכתא ניהו, ואסמכיהו רבנן אקראי.	רבה:											
הי קרא והי הלכתא ותו, קרא למה לי, הלכתא למה לי? הא סוכה מצות עשה שהזמן גרמא, וכל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות ויום הכפורים - מדרב יהודה אמר רב נפקא												
אמר קרא (במדבר ה) איש או אשה - השוה הכתוב אשה לאיש לכל עונשין שבתורה.	דאמר רב יהודה אמר רב, וכן תנא דבי רבי ישמעאל:											

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום והזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ז קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof</p>
<p>מקרא-key:</p>	

סוכה-הישן תחת המטה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	כח:
מימרא	מאן דאמר												כח:
לעולם סוכה הלכתא, ואיצטריך: סלקא דעתך אמינא תשבו כעין תדורו, מה דירה - איש ואשתו, אף סוכה - איש ואשתו, קמשמע לן.	אביי:										!	◊	כח:
איצטריך, סלקא דעתך אמינא יליף חמישה עשר, חמשה עשר מחג המצות, מה להלן נשים חייבות - אף כאן נשים חייבות, קמשמע לן.	רבא:										!	◊	כח:
והשתא דאמרת סוכה הלכתא, קרא למה לי?											ז	◊	כח:
לרבות את הגרים. סלקא דעתך אמינא: (ויקרא כג) האזרח בישראל אמר רחמנא ולא את הגרים, קמשמע לן.											!	◊	כח:
יום הכפורים מדרב יהודה אמר רב נפקא											■	ז	◊ <
לא נצרכא אלא לתוספת עינוי. סלקא דעתך אמינא: הואיל ומיעט רחמנא לתוספת עינוי מעונש ומאזהרה, לא נתחייבו נשים כלל, קמשמע לן.											!	◊	כח:
כל - לרבות את הקטנים.	אמר רב:											■	◊ <
נשים ועבדים וקטנים פטורין מן הסוכה	והתנן:										■	ז	◊
לא קשיא: כאן - בקטן שהגיע לחינוך, כאן - בקטן שלא הגיע לחינוך.											!	◊	כח:
קטן שהגיע לחינוך מדרבנן הוא											ז		כח:
מדרבנן, וקרא אסמכתא בעלמא הוא.											!	◊	כח:
קטן שאינו צריך לאמו כו'												■	◊ <
היכי דמי קטן שאינו צריך לאמו?												^	כח:
כל שנפנה ואין אמו מקנחתו	אמרי דבי רבי ינאי:										!	◊	כח:
כל שנעור משנתו ואינו קורא אמה אמה	רבי שמעון בן לקיש:										!	◊	כח:
גדולים נמי קרן											ז		כח:
אלא כל שנעור ואינו קורא אמה אמה.	[רבי שמעון בן לקיש]										!	◊	כח:
מעשה וילדה כלתו כו'.												◊	כח: <
מעשה לסתור?											ז		כח:
חסורי מחסרה והכי קתני: ושמאי מחמיר, ומעשה נמי וילדה כלתו של שמאי הזקן ופחת את המעזיבה וסיכך על המטה בשביל הקטן.											!	◊	כח:
כל שבעת הימים אדם עושה סוכתו קבע וביתו עראי.												■	כח:
ירדו גשמים, מאימתי מותר לפנות - משתסרח המקפה.												■	כח:
משלו משל: למה הדבר דומה - לעבד שבא למזוג כוס לרבו, ושפך לו קיתון על פניו.												■	כח:
כל שבעת הימים אדם עושה סוכתו קבע וביתו עראי. כיצד? היו לו כלים נאים - מעלן לסוכה, מצעות נאות - מעלן לסוכה. אוכל ושותה ומטייל בסוכה.	תנו רבנן:											■	כח:
מנא הני מילי?												^	כח:
(ויקרא כג) תשבו כעין תדורו. מכאן אמרו: כל שבעת הימים עושה אדם סוכתו קבע וביתו עראי. כיצד? היו לו כלים נאים - מעלן לסוכה, מצעות נאות - מעלן לסוכה, אוכל ושותה ומטייל בסוכה, ומשנן בסוכה.	דתנו רבנן:										■	!	◊
איני?												ז	כח:
מקרא ומתנא - במטללתא, ותנוי בר ממטללתא	והאמר רבא:										■	ז	◊
לא קשיא: הא - במגרס, הא - בעיוני.											!	◊	כח:

<p>disputants-חולקים- central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- insertion of an earlier segment-מובאה של פסיקה קודמת- story-מעשה-O</p>	<p>statement-מימרא- challenge-קושיא- question-שאלה- answer-תירוץ- proof-ראיה-</p>
מקרא-key:	

סוכה-הישן תחת המטה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	כט.
מימרא													
כי הא דרבא ורמי בר חמא כי הוו קיימי מקמיה דרב חסדא מרהטי בגמרא בהדי הדדי, והדר מעייני בסברא.													כט.
מאני משתיא במטלתא, מאני מיכלא - בר ממטלתא. הצבא ושחיל - בר ממטלתא	רבא:												כט.
ושרגא במטלתא	[רבא]												כט.
בר ממטלתא.	ואמרי לה:												כט.
ולא פליגי: הא - בסוכה גדולה, הא - בסוכה קטנה.													כט.
ירדו גשמים.													כט.
משתסרח המקפה של גריסין.	תנא:												כט.
אבוי הוה קא יתיב קמיה דרב יוסף במטלתא נשב זיקא קא מייתי ציבותא.													כט.
פנו לי מאני מהכא.	אמר להו רב יוסף:												כט.
משתסרח המקפה	אמר ליה אבוי: והא תנן:												כט.
לדידי, כיון דאנינא דעתאי - כמי שתסרח המקפה דמי לי.	אמר ליה: [רב יוסף]												כט.
היה אוכל בסוכה וירדו גשמים וירד - אין מטריחין אותו לעלות עד שיגמור סעודתו. היה ישן תחת הסוכה וירדו גשמים וירד - אין מטריחין אותו לעלות עד שיאור.	תנו רבנן:												כט.
עד שיעור, או עד שיאור?	איבעיא להו:												כט.
עד שיאור, ויעלה עמוד השחר.	תא שמע:												כט.
תרתין?													כט.
אלא אימא: עד שיעור ויעלה עמוד השחר.													כט.
משל למה הדבר דומה.													כט.
מי שפך למי?	איבעיא להו:												כט.
שפך לו רבו קיתון על פניו, ואמר לו: אי אפשי בשמושך.	תא שמע, דתניא:												כט.
בזמן שהחמה לוקה - סימן רע לכל העולם כולו. משל למה הדבר דומה - למלך בשר ודם שעשה סעודה לעבדיו, והניח פנס לפניו, כעס עליהם ואמר לעבדו: טול פנס מפניהם והושיבם בחושך.	תנו רבנן:												כט.
כל זמן שמאורות לוקין - סימן רע לשונאיהם של ישראל, מפני שמלומדין במכותיהן. משל לסופר שבא לבית הספר ורצועה בידו, מי דואג - מי שרגיל ללקות בכל יום ויום הוא דואג.	תניא, רבי מאיר												כט.
בזמן שהחמה לוקה - סימן רע לעובדי כוכבים, לבנה לוקה - סימן רע לשונאיהם של ישראל, מפני שישראל מונין ללבנה ועובדי כוכבים לחמה.	תנו רבנן:												כט.
לוקה במזרח - סימן רע ליושבי מזרח, במערב - סימן רע ליושבי מערב, באמצע הרקיע - סימן רע לכל העולם כולו.													כט.
פניו דומין לדם - חרב בא לעולם, לשק - חיצו רעב באין לעולם, לזו ולזו - חרב וחיצו רעב באין לעולם.													כט.
לקה בכניסתו - פורענות שוהה לבוא, ביציאתו - ממחרת לבא.													כט.
ויש אומרין חילוף הדברים.													כט.
ואין לך כל אומה ואומה שלוקה שאין אלהיה לוקה עמה, שנאמר (שמות יב) ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים.													כט.
ובזמן שישראל עושין רצונו של מקום אין מתיראין מכל אלו, שנאמר (ירמיהו י) כה אמר ה' אל דרך הגויים אל תלמדו ומאותות השמים אל תחתו כי יחתו הגויים מהמה, גויים יחתו, ואין ישראל יחתו.													כט.
בשביל ארבעה דברים חמה לוקה: על אב בית דין שמת ואינו נספד כהלכה, ועל נערה המאורסה שצעקה בעיר ואין מושיע לה, ועל משכב זכור, ועל שני אחין שנשפך דמן כאחד.	תנו רבנן:												כט.

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום והזרה-central point for summary and review < מובאה של פיסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
--	--

מקרא-key:	מאן דאמר	א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ												
סוכה-הישן תחת המטה														
מימרא														
ובשביל ארבעה דברים מאורות לוקין: על כותבי פלסטר, ועל מעידי עדות שקר, ועל מגדלי בהמה דקה בארץ ישראל, ועל קוצצי אילנות טובות.												■	■	◊
ובשביל ארבעה דברים נכסי בעלי בתים נמסרין למלכות: על משהי שטרות פרועים ועל מלוי ברבית, ועל שהיה ספק בידם למחות ולא מיחו, ועל שפוסקים צדקה ברבים ואינו נותנין.												■	■	◊
בשביל ארבעה דברים נכסי בעלי בתים יוצאין לטמיון: על כובשי שכר שכיר, ועל עושקי שכר שכיר, ועל שפורקין עול מעל צואריהן ונותנין על חבריהן, ועל גסות הרוח, וגסות הרוח כנגד כולן. אבל בענוים כתיב (תהלים לו) וענוים יירשו ארץ והתענגו על רב שלום.	רב:												■	◊
הדרך עלך הישן.														

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
מקרא-key:	

סוכה-לולב הגזול	מאן דאמר	א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ										
לולב אין צריך אגד.	קא סבר: [רב הונא]									!	◊	ל:
ואם תמצוי לומר לולב צריך אגד										?		ל:
שינוי החזור לברייתו הוא, ושינוי החזור לברייתו לא שמה שינוי.										!		ל:
וליקנייה בשינוי השם, דמעיקרא הוה ליה אסא, והשתא הושענא										?		ל:
מעיקרא נמי לאסא הושענא קרו ליה.										!	◊	ל:
סוכה גזולה, והמסכך ברשות הרבים. רבי אליעזר פוסל	תנו רבנן: [רבי אליעזר]									◆	■	לא:
מכשירין.	חכמים:									◆	■	לא:
מחלוקת בשתוקף את חבירו והוציא - מסוכתו.	רב נחמן:										◊	לא:
ורבי אליעזר לטעמיה:											■	לא:
אין אדם יוצא ידי חובתו בסוכתו של חבירו.	דאמר: [רבי אליעזר]									◆	■	לא:
אי קרקע נגזלת - סוכה גזולה היא, ואי נמי קרקע אינה נגזלת - סוכה שאולה היא.											■	לא:
ורבנן לטעמייהו:											■	לא:
אדם יוצא ידי חובתו בסוכתו של חבירו.	דאמרי: [רבנן]									◆	■	לא:
וקרקע אינה נגזלת, וסוכה שאולה היא.											■	לא:
אבל גזל עצים וסיכך בהן - דברי הכל אין לו אלא דמי עצים.											■	לא:
ממאי											?	לא:
דומיא דרשות הרבים, מה רשות הרבים קרקע לאו דידיה הוא - סוכה נמי לאו קרקע דידיה הוא.	מדקתני:									■	!	לא:
ההיא סבתא דאתאי לקמיה דרב נחמן, אמרה ליה: ריש גלותא וכולהו רבנן דבי ריש גלותא בסוכה גזולה הוו יתבין צווחה ולא אשגח בה רב נחמן. אמרה ליה: איתתא דהוה ליה לאבוהא תלת מאה ותמני סרי עבדי צווחא קמיכו ולא אשגחיתו בה?											○	לא:
פעיתא היא דא, ואין לה אלא דמי עצים בלבד.	אמר להו רב נחמן:										■	לא:
האי כשורא דמטללתא דגזולה, עבדי ליה רבנן תקנתא משום תקנת מריש.	רבינא:										■	לא:
פשיטא, מאי שנא מעצים?											?	לא:
מהו דתימא: עצים שכיחי, אבל האי לא שכיחא, אימא לא - קא משמע לן.											!	לא:
הני מילי - בגו שבעה, אבל לבתר שבעה - הדר בעיניה. ואי חברו בטינא, ואפילו לאחר שבעה נמי - יהיב ליה דמי.											■	לא:
יבש פסול	תנא: [ת"ק]										◆	לא:
מכשיר.	רבי יהודה:										◆	לא:
מחלוקת בלולב.	רבא:										■	לא:
מקשינן לולב לאתרוג, מה אתרוג בעי הדר - אף לולב בעי הדר.	דרבנן סברי:									◆	■	לא:
לא מקשינן לולב לאתרוג	רבי יהודה סבר:									◆	■	לא:
אבל באתרוג דברי הכל הדר בעינן.	[ד"ה]										■	לא:
ובלולב לא בעי רבי יהודה הדר?											?	לא:
יאגדנו מלמעלה.	והתנן, רבי יהודה:										■	לא:
מאי טעמא - לאו משום דבעי הדר?											?	לא:

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ז קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof</p>
--	---

סוכה-לולב הגזול	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מימרא	תא שמע: [רבי מאיר]									◆	■	◊
שיעור אתרוג קטן, רבי מאיר אומר: כאגוז	רבי יהודה:									◆	■	◊
רבי יהודה אומר: כביצה.												
לא משום דבעי הדר?												
לא, משום דלא גמר פירא.												
ובגדול כדי שיאחזו שנים בידו אחת, דברי רבי יהודה.	תא שמע: [רבי יהודה]									◆	■	◊
אפילו אחד בשתי ידיו.	רבי יוסי:									◆	■	◊
מאי טעמא - לאו משום דבעי הדר?												
לא												
לולב בימין ואתרוג בשמאל	כיון דאמר רבה:											
זימנין דמחלפי ליה, ואתי לאפוכינהו, ואתי לאיפסולי.												
ואלא לרבי יהודה הא כתיב הדר												
ההוא הדר באילנו משנה לשנה.												
של אשרה ושל עיר הנדחת.												
ושל אשרה פסול?												
לולב של עבודה זרה לא יטול, ואם נטל - כשר	והאמר רבא:											
הכא באשרה דמשה עסקינן, דכתותי מיכתת שיעוריה.												
דומיא דעיר הנדחת	דיקא נמי דקתני:											
שמע מינה.												
נקטם ראשו.												
לא שנו אלא נקטם, אבל נסדק - כשר.	רב הונא:											
ונסדק כשר?												
לולב כפוף, קוץ, סדוק, עקום דומה למגל - פסול. חרות - פסול. דומה לחרות - כשר	והתניא:											
דעביד כהימנך.	רב פפא:											
עקום דומה למגל												
לא אמרן אלא לפניו, אבל לאחריו - ברייתיה הוא.	רבא:											
לצדדין כלפניו דמי	רב נחמן:											
כלאחריו דמי.	ואמרי לה:											
האי לולבא דסליק בחד הוצא - בעל מום הוא, ופסול.	ואמר רבא:											
נפרצו עליו כו'												
נפרצו - דעביד כי חופיא, נפרדו - דאיפרוד אפרודי.	רב פפא:											
נחלקה התיומת מהו?	בעי רב פפא:											
ניטלה התיומת - פסול.	תא שמע, דאמר ר' מתון אמר רבי יהושע בן לוי:											
מאי לאו - הוא הדין נחלקה?												
לא, ניטלה שאני, דהא חסר ליה.												

<p>disputants-חולקים- central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- insertion of an earlier segment-מובאה של פסיקה קודמת- story-מעשה-O</p>		<p>statement-מימרא- challenge-קושיא- question-שאלה- answer-תירוץ- proof-ראיה-</p>		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ																
מקרא-key:	סוכה-לולב הגזול	מאן דאמר	מימרא																	
	נחלקה התיומת - נעשה כמי שניטלה התיומת, ופסול.	איכא דאמרי, אמר ר' מתון אמר רבי יהושע בן לוי:																		לב.
	רבי יהודה אומר.																			לב.
	כפות תמרים - כפות, אם היה פרוד - יכפתנו.	תניא, רבי יהודה אומר משום רבי טרפון:																		לב.
	ממאי דהאי כפות תמרים דלולבא הוא? אימא חרותא	רבינא לרב אשי:																		לב.
	בעינא כפות, וליכא.	[רב אשי]																		לב.
	ואימא אופתא	[רבינא]																		לב.
	כפות מכלל דאיכא פרוד, והאי כפות ועומד לעולם.	[רב אשי]																		לב.
	ואימא כופרא	אמר ליה:																		לב.
	דרכיה דרכי נעם וכל נתיבתיה שלום כתיב.	אביי:																		לב.
	ואימא תרתי כפי דתמרי:	רבא תוספאה לרבינא:																		לב.
	כפת כתיב.	[רבינא]																		לב.
	ואימא חדא	[רבא תוספאה]																		לב.
	לההוא כף קרי ליה.	[רבינא]																		לב.
	ציני הר הברזל כשרה.																			לב.
	לא שנו אלא שראשו של זה מגיע לצד עיקרו של זה, אבל אין ראשו של זה מגיע לצד עיקרו של זה - פסול.	אביי:																		לב.
	ציני הר הברזל פסולה.	תניא נמי הכי:																		לב.
	כשרה	והא אנן תנן:																		לב.
	אלא שמע מינה כאביי, שמע מינה.																			לב.
	ואיכא דרמי ליה מירמא.																			לב:
	ציני הר הברזל כשר	תנן:																		לב:
	פסולה	והתניא:																		לב:
	לא קשיא: כאן - שראשו של זה מגיע לצד עיקרו של זה, כאן - שאין ראשו של זה מגיע לצד עיקרו של זה.	אביי:																		לב:
	שתי תמרות יש בגיא בן הנם ועולה עשן מביניהם, וזהו ששינו ציני הר הברזל כשרות, וזו היא פתחה של גיהנם.	רבי מריון אמר רבי יהושע בן לוי, ואמרי לה תני רבה בר מרי משום רבן יוחנן בן זכאי:																		לב:
	לולב שיש בו שלשה טפחים.																			לב:
	שיעור הדס וערבה - שלשה, ולולב ארבעה, כדי שיהא לולב יוצא מן ההדס טפח.	רב יהודה אמר שמואל:																		לב:
	שדרו של לולב צריך שיצא מן ההדס טפח.	רבי פרנך אמר רבי יוחנן:																		לב:
	לולב שיש בו שלשה טפחים כדי לנענע בו - כשר.	תנן:																		לב:
	אימא: וכדי לנענע בו כשר. מר כדאית ליה, ומר כדאית ליה.																			לב:
	שעור הדס וערבה - שלשה, ולולב - ארבעה.	תא שמע:																		לב:

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof</p>
מקרא-key:	

סוכה-לולב הגזול	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	לב:
מימרא													
מאי לאו - בהדי עלין													לב:
לא, לבד מעלין.													לב:
שיעור הדס וערבה - שלשה, ולולב - ארבעה.	גופא:												לב:
באמה בת חמשה טפחים.	רבי טרפון:												לב:
שרא ליה מריה לרב טרפון השתא עבות שלשה לא משכחינן, בת חמשה מבעיא?	רבא:												לב:
אמה בת ששה טפחים עשה אותה בת חמשה, צא מהן שלשה להדס, והשאר ללולב, כמה הווי להו - תלתא ותלתא חומשי.	כי אתא רב דימי אמר:												לב:
קשיא דשמואל אדשמואל, הכא אמר רב יהודה אמר שמואל: שיעור הדס וערבה שלשה, והתם אמר רב הונא אמר שמואל: הלכה כרבי טרפון													לב:
לא דק.													לב:
אימר דאמרינן לא דק לחומרא, לקולא מי אמרינן לא דק?													לב:
אמה בת חמשה טפחים עשה אותה ששה, צא מהן שלשה להדס והשאר ללולב. כמה הווי להו - תרי ופלגא.	כי אתא רבין אמר:												לב:
סוף סוף קשיא דשמואל אדשמואל													לב:
לא דק, והיינו לחומרא לא דק													לב:
הלכה כרבי טרפון.	דאמר רב הונא אמר שמואל:												לב:
הדס הגזול והיבש - פסול.													לב:
של אשרה ושל עיר הנדחת - פסול.													לב:
נקטם ראשו, נפרצו עליו, או שהיו ענביו מרובות מעליו - פסול.													לב:
ואם מיעטן - כשר.													לב:
ואין ממעטין ביום טוב.													לב:
(ויקרא כג) ענף עץ עבת - שענפיו חופין את עצו. ואי זה הוא - הוי אומר זה הדס.	תנו רבנן:												לב:
ואימא זיתא													לב:
בעינן עבת וליכא.													לב:
ואימא דולבא													לב:
בעינן ענפיו חופין את עצו וליכא.													לב:
ואימא הירדוף													לב:
(משלי ג) דרכיה דרכי נעם וליכא.													לב:
(זכריה ח) האמת והשלום אהבו.	רבא אמר מהכא:												לב:
קלוע כמין קליעה ודומה לשלשלת - זהו הדס.	תנו רבנן:												לב:
ענף עץ עבת - עץ שטעם עצו ופריו שוה, הוי אומר זה הדס.	רבי אליעזר בן יעקב:												לב:
עץ עבות - כשר, ושאינו עבות - פסול.	תנא:												לב:
היכי דמי עבות?													לב:
והוא דקיימי תלתא תלתא טרפי בקינא.	רב יהודה:												לב:
אפילו תרי וחד.	רב כהנא:												לב:
רב אחא בריה דרבא מהדר אתרי וחד, הואיל ונפיק מפומיה דרב כהנא.													לב:

<p>disputants-חולקים- central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת- story-מעשה-O</p>	<p>statement-מימרא- challenge-קושיא- question-שאלה- answer-תירוץ- proof-ראיה-</p>
---	---

מקרא-key:	סוכה-לולב הגזול	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	לב
	מירא	מר בר אמיר לרב אשי:												
	מירא	תנו רבנן:												
	מירא	אבא, לההוא הדס שוטה קרי ליה. נשרו רוב עליו ונשתיירו בו מיעוט - כשר, ובלבד שתהא עבותו קיימת.												
	מירא	הא גופא קשיא אמרת נשרו רוב עליו כשר, והדר תני ובלבד שתהא עבותו קיימת, כיון דנתרי להו תרי - עבות היכי משכחת לה?												
	מירא	משכחת לה באסא מצראה, דקיימי שבעה שבעה בחד קינא, דכי נתרי ארבעה פשוו להו תלתא.												
	מירא	שמע מינה, האי אסא מצראה - כשר להושענא.												
	מירא	פשיטא												
	מירא	מהו דתימא: הואיל ואית ליה שם לוי - לא מתכשר, קא משמע לן.												
	מירא	ואימא הכי נמי												
	מירא	עץ עבות אמר רחמנא, מכל מקום.												
	מירא	נשרו רוב עליו ונשאר בו שלשה בדי עלין לחין - כשר.												
	מירא	ובראש כל אחד ואחד.												
	מירא	ואמר רב חסדא:												
	מירא	נקטם ראשו.												
	מירא	נקטם ראשו ועלתה בו תמרה - כשר.												
	מירא	נקטם ראשו מערב יום טוב ועלתה בו תמרה ביום טוב, מהו? יש דחוי אצל מצות או לא?												
	מירא	ותפשוט ליה מהא דתנן:												
	מירא	כסהו ונתגלה - פטור מלכסות, כסהו הרוח - חייב לכסות.												
	מירא	לא שנו אלא שחזר ונתגלה, אבל לא חזר ונתגלה - פטור מלכסות.												
	מירא	כי חזר ונתגלה אמאי חייב לכסות? הואיל ואידחי אידחי:												
	מירא	זאת אומרת אין דחוי אצל מצות.												
	מירא	דרב פפא גופא מבעיא ליה:												
	מירא	מיפשיט פשיט ליה דאין דחוי אצל מצות, לא שנו לקולא ולא שנו לחומרא, או דלמא: ספקי מספקא ליה, לחומרא - אמרינן, לקולא - לא אמרינן.												
	מירא	תיקו.												
	מירא	לימא כתנאי:												
	מירא	עבר ולקטן - פסול, דברי רבי אלעזר ברבי צדוק												
	מירא	מכשירין.												
	מירא	דכולי עלמא לולב אין צריך אגד, ואם תמצי לומר צריך אגד - לא ילפינן לולב מסוכה, דכתיב בה תעשה ולא מן העשוי.												
	מירא	מאי לאו בהא קמיפלגי:												
	מירא	אמרינן יש דחוי אצל מצות												
	מירא	לא אמרינן יש דחוי אצל מצות												
	מירא	לא, דכולי עלמא לא אמרינן יש דחוי אצל מצות, והכא במילף לולב מסוכה קא מיפלגי:												
	מירא	ילפינן לולב מסוכה.												
	מירא	לא ילפינן לולב מסוכה.												

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
--	--

סוכה-לולב הגזול	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מימרא												
ואיבעית אימא: אי סבירא לן לולב צריך אגד - דכולי עלמא ילפינן לולב מסוכה, והכא בלולב צריך אגד קא מיפלגי, ובפלוגתא דהני תנאי												◊ !
לולב, בין אגוד בין שאינו אגוד כשר,	דתניא: [ת"ק]											◊ ! ■ ◆
אגוד כשר, שאינו אגוד - פסול.	רבי יהודה:											◊ ! ■ ◆
מאי טעמא דרבי יהודה?												^
יליף לקיחה לקיחה מאגודת אגוד. כתיב הכא (ויקרא כג) ולקחתם לכם ביום הראשון וכתיב התם (שמות יב) ולקחתם אגדת אגוד, מה להלן אגודה - אף כאן אגודה.	[רבי יהודה]											◊ !
ורבנן												ז
לית להו לקיחה לקיחה.	[רבנן]											◊ !
מאן תנא להא, דתנו רבנן:												^
לולב מצוה לאוגדו, ואם לא אגדו - כשר.	[תנו רבנן]											◊ ! ■ ^
מני?												◊ ! ^
אי רבי יהודה												!
כי לא אגדו אמאי כשר?												ז
אי רבנן												!
מאי מצוה קא עביד?												ז
לעולם רבנן, ומצוה משום (שמות טו) זה אלי ואנוהו.												◊ !
או שהיו ענביו מרובין.												◊ ■ <
לא שנו אלא במקום אחד, אבל בשנים או שלשה מקומות - כשר.	רב חסדא. דבר זה רבינו הגדול אמרו, והמקום יהיה בעזרו: [רב]											◊ ■
שנים ושלשה מקומות הוי מנומר, ופסול	רבא:											◊ ■
או שהיו ענביו מרובין מעליו - פסול.	אלא, אי אתמר הכי אתמר:											◊ ■
לא שנו אלא ענביו שחורות אבל ענביו ירוקות - מיני דהדס הוא, וכשר.	רב חסדא. דבר זה רבינו הגדול אמרו, והמקום יהיה בעזרו: [רב]											◊ ■
אדומות כשחורות דמין.	רב פפא:											◊ ■
האי דם שחור - אדום הוא, אלא שלקה.	דאמר רבי חנינא:											◊ ■ ■
אם מיעטן כשר.												◊ ■ <
דמעטינהו אימת?												◊ ^
אילימא מקמיה דלאגדיה												!
פשיטא												ז
אלא לבתר דלאגדיה												◊ !
דחוי מעיקרא הוא תפשוט מינה דחוי מעיקרא לא הוי דחוי												◊ ז
לעולם בתר דלאגדיה, וקסבר: אגד הזמנה בעלמא הוא, והזמנה בעלמא לאו כלום הוא.												◊ !
ואין ממעטין ביום טוב.												◊ ■ <
הא עבר ולקטן מאי - כשר												◊ ■

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
--	--

מקרא-key:	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	
סוכה-לולב הגזול	מימרא												
דאשחור אימת?										▲	◊	לג:	
אילימא דאשחור מאתמול										!		לג:	
דחוי מעיקרא הוא, תפשוט מינה דחוי - מעיקרא דלא הוי דחוי										ז		לג:	
אלא לאו - דאשחור ביום טוב										!	◊	לג:	
נראה ונדחה הוא, שמעת מינה נראה ונדחה חוזר ונראה										ז	◊	לג:	
לא, לעולם דאשחור מעיקרא, דחוי מעיקרא דלא הוי דחוי - תפשוט מינה, אבל נראה ונדחה חוזר ונראה - לא תפשוט.										!	◊	לג:	
אין ממעטין ביום טוב	תנו רבנן: [ת"ק]									◆	■	◊	לג:
ממעטין.	משום רבי אליעזר ברבי שמעון אמרו:									◆	■	◊	לג:
והא קא מתקן מנא ביום טוב										ז		לג:	
כגון שלקטן לאכילה, ורבי אליעזר ברבי שמעון סבר לה כאבוה	רב אשי:									!	◊	לג:	
דבר שאין מתכוין מותר	דאמר: [רבי שמעון]									■	!	לג:	
מודה רבי שמעון בפסיק רישיה ולא ימות	והא אביי ורבא דאמרי תרוייהו:									ז	◊	לג:	
הכא במאי עסקינן דאית ליה הושענא אחריתי.										!	◊	לג:	
הותר אגדו ביום טוב - אוגדו כאגודה של ירק.	תנו רבנן:										■	◊	לג:
ואמאי? ליענביה מיענב										ז	◊	לג:	
הא מני רבי יהודה היא										!		לג:	
עניבה קשירה מעלייתא היא.	דאמר: [רבי יהודה]									■	!	◊	לג:
אי רבי יהודה, אגד מעלייתא בעי										ז	◊	לג:	
האי תנא סבר לה כוותיה בחדא, ופליג עליה בחדא.										!	◊	לג:	
ערבה גזולה ויבשה - פסולה											■	מ	לג:
של אשרה ושל עיר הנדחת - פסולה.											■	מ	לג:
נקטם ראשה, נפרצו עליה, והצפצה - פסולה.											■	מ	לג:
כמושה, ושנשרו מקצת עליה, ושל בעל - כשרה.											■	מ	לג:
(ויקרא כג) ערבי נחל - הגדילין על הנחל.	תנו רבנן:										■	ג	לג:
ערבי נחל - שעלה שלה משוך כנחל.	דבר אחר:										■	ג	לג:
ערבי נחל. אין לי אלא ערבי נחל, של בעל ושל הרים מניין - תלמוד לומר ערבי נחל, מכל מקום.	תניא אידך: [רבנן]									◆	■	◊	לג:
ערבי - שתים, אחת ללולב ואחת למקדש.	אבא שאול:									◆	■	◊	לד.
ורבנן, למקדש מנא להו?										ז		לד.	
הלכתא גמירי להו.	[רבנן]									!	◊	לד.	
עשר נטיעות, ערבה, וניסוך המים - הלכה למשה מסיני.	דאמר רבי אסי אמר רבי יוחנן:									■	!	◊	לד.